

Krizové situace – zápis diskuze

Obsah:	Úvod	1
	Příběhy	1
	I – Libeček: Sněžka	2
	II – Honza Leschinger: Vosy	2
	III – Cyril: Bahenní bojovka	3
	IV – Dakotank: Kluk, co málem skočil	3
	V – Adam: Bereme čáru	4
	VI – Petr: Já nehraju	4
	VII – Žanek: My dva. Spolu?	5
	VIII – Martin: Pak to kolovalo	5
	IX – Honza Legner: Nějak se vraťte	6
	Tresty	7
	Šikana	8
	Co jsme nestihli	8
	SHRNUTÍ	9

Úvod

Krizy mohou být **situační, vztahové**, (nebo smíšené).

Všechny krize se nějak vyvíjejí v čase. Nejdříve zrají a blíží se. To bývá zřejmé u vztahových krizí. Přesto je to často vysledovatelné i u situačních krizí. Pokud se zaměříme na některé věci, můžeme hodně krizím předejít (viz. níže).

Dobře zvládnutá krize se pozná tak, že probíhá bezproblémová (a často automatická) komunikace, a bezprostředně následuje efektivní jednání.

(Např. pokud se dítě pozvrací jsou potřeba cca 4 úkony, kterých se zhostí 4 lidé – a navzájem jen pohledem vědí, kdo co bude dělat. 1. svléká postiženého 2. zajišťuje nádobu / sáček než někdo donese kýbl 3. odešel pro hadr na podlahu 4. odvádí přihlížející zpět k aktivitě již se věnovali, nebo k aktivitě jiné.)

Aby bylo možné jednat takto efektivně jsou potřeba pouhé dvě věci:

1. **Členové (vedení) se vzájemně znají.** Alespoň jednou před akcí se vidí a stráví spolu nějaký čas. (Opět se přimlouvám za vaši účast na srazu vedení před chaloupkou, který váš vedoucí jistě uspořádá)
2. Znalost některých pastí, do kterých můžeme spadnout, zkušenosti, ale především **komunikace**.

Situační krize se dají obecně řešit:

- 1) **zvýšením úsilí**
- 2) **oslovením neznámých lidí** – stačí zmínka, že 1. jsme tu na táboře a 2. máme situaci (krizovou) a 3. potřebovali bychom. Toť vše. bod 4: dostáváte potraviny, hrnce, někdo někam jede přes půl republiky, někdo volá známé...co potřebujete. Na tohle lidi slyší – až se divíme, jak dobře. Opravdu.
- 3) **nebojte se volat** záchranku, hasiče, ani policii, nebo třeba prezidenta. **Jsou to lidi** a oni pochopí, že jste ty děti v lese nenechali úmyslně. Kdyby to tak nebylo, tak už půlka vedoucích sedí ve vězení a splácí pokutu do konce života. Naposledy Daki kvůli maketě bomby, kterou zneškodňoval policejní robot za asistence x jednotek policie, zásahovky, dvou sanitek, hasičů, evakuace 4 domů, zastavení dopravy na 2 hodiny... **Takže volejte!**

Příběhy:

Při diskuzi o příbězích jsme se snažili sledovat čtyři body: 1. Co situaci předcházelo (jak krize zrála), 2. Kdy jsme si uvědomili, že jsme v krizi, 3. Jak jsme se zachovali, jak jsem to řešili, 4. kde se staly chyby, co bychom dělali jinak, jaké je poučení. Tohoto

dělení nedodrží, ale spíše se držím bodů, ke kterým jsme pomocí tohoto postupu dospěli.

I Libeček

Každoroční výstup na Sněžku. Na Sněžce ale bývá sníh i v květnu. Občas se stávalo, že byl někdo málo oblečený. Jeden kluk, co byl málo oblečený najednou nahoře usnul. Nedařilo se ho probudit? Co teď? Rychle ho dopravit dolů + zajistit teplo. Pár set výškových metrů pod vrcholem je chata. Tam se probral, a byl ok. Došli dolů do Pece k lékaři. Vše OK.

Hodnocení:

- nedostatečná komunikace – na Sněžku má často někdo málo oblečení.
- dotyčný neobědval – ukázalo se při nesení spícího, kdy se hledaly příčiny.
- + rychlé jednání, návštěva doktora

Navazuje Cyril s podobným příběhem:

Noční výlet, věkové rozdíly. Špatná orientace – mnohem delší než plánovaná cesta. Opět zima. Malá holka – udělala 2 kroky a usnula. Vzbudili. Krok a usnula... Byla tam doktorka. Holka dostala injekci. Dostali jí do tepla. Vše pak OK.

- + přítomnost doktora – vždy by měl být určen někdo, kdo se stará o lékárnu – nejlépe někdo, kdo se trochu vyzná!!

II Honza Lesch.

Na chaloupce, kde byly v lese na každém kroku vosí hnízda. Dítě mělo alergii. A dostalo to do jazyka. Bylo to v době, kdy se na alergie ještě tolik nehrálo. Vedoucí zasunul do krku trubičku. Autem dopravil dítě do nemocnice. OK. (Tak to byl hodně zkrácený příběh, který dobře dopadl.)

Hodnocení:

- vedoucí tam měl auto, takže byl schopen dopravit dotyčného do nemocnice
- když potřebujeme sanitku apod., často může být těžké je navigovat někam do lesa. I proto je auto důležité.
- Mobily. Často se ale zeptáme: „Máte mobily?“ Pár lidí odpoví ano. Jdeme. Několika dojde baterka. Pár jich doslouží vlivem vlhka nebo zimy. Nakonec je problém se dovolat. Základ je také rozdat si telefonní čísla.
- Na alergie jsme dnes většinou dobře připraveni – víme o nich a máme s sebou pro každého jeho léky.
- Přesto neznáme všechny choroby – nejsme doktoři. A ani nám rodiče všechno nenapíší. Je důležité zeptat se při odjezdu na zdravotní stav osobně rodičů (zejména u malých dětí nebo nových dětí), přestože máme přihlášky. + Jak umí plavat, i když je to v přihlášce.

III Cyril

Hra v Putimi. Kluci jsou motivováni k tomu, že se zmáchají při hře v bahně, že se budou moct plížit vodou a rákosím, bažinou. Už vyrábějí maskování z rákosí. Změna – zjišťujeme Evropský den sčítání ptactva. Tady to je chráněné a jsou tu ochranáři. Co teď? Improvizace. Jinde se přes vodní rameno napíná provaz, nějak se tam mácháme a už tou dobou prší, je zima, fara je daleko.

Hodnocení:

- dalo se to předvídat? Ne. Ale ano. Chráněná oblast a strážní věž? Dalo se počítat, že tam někdo může být. Chtělo to plán B.
- setrvání na předem připraveném scénáři, přestože je zřejmé, že se změnily podmínky. Neochota opustit vidinu povedeného plánu, když je zřejmé, že je utopický.

Navazuje Lukáš:

Závěrečná noční etapovka na zřícenině hradu. Nebylo to bezpečné. Přesto jsem akci neodvolal, když už bylo vše připravené a šli jsme na to místo hodně daleko. Když jsem dorazil, pochopil jsem, že je to chyba. Ale akci jsem neodvolal. Vidět jednoho svěřence letět ze skály saltem dolů byl jen zřejmý důsledek.

- zranění situace?: místo jsem viděl naposledy před dvěma měsíci, když jsme tuto hru ještě neplánovali. Pak jsme tam na chaloupce nechodili, abychom nezkazili překvapení zříceniny. Zkrátka jsme neznali prostředí, které nás potom překvapilo.

IV Dakotank

Ještě v době, kdy jezdil jako svěřenec. Jeden kluk hodně těžce nesl odloučení od rodičů. Pokusil se skočit z okna. Museli ho držet.

- děti jsou velmi zranitelné. „Stýskání po mamě“ je typický problém, který může nastat
- připravit se na to:
 - poskytnout možnost večer si zavolat
 - holky mohou na chaloupce mámu zastoupit – a můžeme je o to i požádat, když vidíme, že to někdo potřebuje.
- dá se to poznat:
 - A) dítě se straní ostatních, o poledňáku si někde zaleze
 - B) usmívá se, má radost, ale když je samo, je možné sledovat, jak to na něj dolehne...poklesne...
- dobré je, když má dítě něco, co mu domov připomíná – oblíbeného plyšáka, mámin kapesník, máminu gumu do vlasů... takto se běžně řeší odloučení od mámy ve školce
- „Lovec Dobra“ – technika, kdy každý den sledujeme, co se komu povedlo, a minimálně tři děcka za něco oceníme – někdy přede všemi, někdy jen tak při hře...ale speciálně

sledujeme ty, koho jsme už dlouho neoceňovali. Pravděpodobně si totiž máme tendenci všimnout těch, co jsou ve středu pozornosti kolektivu (do kterého patříme). Pokud na někom nemůžeme spontánně nic nalézt, mají to tak pravděpodobně i ostatní. Všimněme si proto těchto dětí. Ušetříme si spoustu problémů. To jsou často ty nejzranitelnější. Nezáměr je horší, než odmítnutí.

- Bavme se večer o dětech. S nimi hodnotíme večer celý den. Až je dáme spát, povídejme si o nich. Nemusíme každý den jet podle seznamu. Ale aspoň jednou za dva tři dny by o všech mělo padnout slovo. Jeden nepostřehne všechno...Pořád přemýšlím, proč jsme tohle po těch dlouhých večerech nedělali...člověk se pořád učí. Vždyť kvůli nim tu jsme.

V Adam

Vsadil se, že to stříhnou s kamarádama na chalupu přímou čarou. Rozdělili se, byl sám a spadl ze skály.

Hodnocení:

- často nepoznáme své meze – čím méně zkušeností, tím je to výraznější. Měl by tu být někdo, kdo je určitý. Zde je ochota jít za své meze zvýšena sázkou.
- pokud se má malá skupina rozdělit, je to problém. V katastrofických filmech spočívají nejtěžší rozhodnutí v tom, jestli se rozdělit, nebo ne. Naše situace může být podobná, jenže my si tuto závažnost neuvědomujeme. Na chaloupkách jsme velmi často v drsném prostředí, které může být pro jednoho ohrožující.
- s kluky by měl chodit asík (čili asistent) – má zodpovědnost, a i když není třeba o moc starší, tahle jeho funkce přeci jen formuje jeho myšlení :-)

VI Petr

Tábor hyperaktivních dětí. Vedoucí jsou po dvojicích + deset dětí. Petrova „kolegyně“ to první den nezvládla a odjela domů. Sám s dětmi, les. Kluk, že nebude hrát. Bere čáru do lesa. (Je zvyklý, že máma se podřídí, a má ji za zadkem.) Petr ke skupině: „Odcházíme“ a přesunuje se kousek dál. Kluk v lese si drží vzdálenost. Po nějaké době se vrací.

Hodnocení:

- Funkční je: 1. člověk vede program 2. člověk řeší ty, co dělají bordel apod.
- Je třeba připravit se, že začít jako asistent bude šok. Představujeme si, že nás budou poslouchat, ale nějak nám chybí potřebná autorita. Jak ji získat? Věřit si, **věřit tomu, co dělám**, a na nic si nehrát. Brát kluky jako sobě rovné, ale také jasně říkat svůj názor¹. To samozřejmě přijde jedině s praxí. Ale přijde.

¹ Vaše řeč budiž Ano ano. Ne ne. Mimochodem, toto je opravdu důležité. Děti (zejména v pubertě) ale i dřív přehodnocují naše hodnoty a postoje. Buď s nimi souhlasí nebo ne, to je jiná věc. Ale musí je poznat. Musí poznat, co si myslí člověk, kterému důvěřují – máma, táta, oblíbený asistent. A taky co si myslí ti, se kterými jim není dobře. Jedině tak si může udělat vlastní názor. Takže se nebojme vynadat na ulici tomu, kdo čmáre po stěně, nebo někoho mlátí. Oni potřebují slyšet, že to není O.K.

- Ohlášení změny místa dává uprchlíkovi na srozuměnou, že se má starat, co se děje, aby našel skupinu. Závisí to na něm, protože skupina ho nenajde.
- Někdy je pro děti důležité porušit nějaký zákaz – často to bývá ve spojení s prostorem – přešlápnout čáru na nástupišti metra, držet se 50 metrů od skupiny... s tím se v tu chvíli často nedá moc dělat. Tím, že dítě pronásledujeme, nebo fyzicky nutíme na nějaké místo situaci spíše zhoršíme.

VII Žanek

Věkově různorodá chaloupka, byl požádán aby jel jako duchovní podpora + kuchyně. V den odjezdu zjistil, že jede také jemu nesympatická osoba, která má navíc pobyt trávit také v kuchyni. Obavy, že to bude k nevydržení se vyplnily.

- měli bychom vědět, kdo na akci jede
- respektovat to, že ne všichni si musí sednout – nemusí se jednat třeba o nesympatie, ale kamenem úrazu může být také rozdílný názor na průběh a vedení akce (opět využijte situací, kdy se můžete lépe poznat)
- říká se, že ovzduší celé akce může být maximálně tak dobré, jak dobré jsou vztahy mezi vedením. Je to pravda.

VIII Martin

Na chaloupce byl kluk, co hodně kouřil + alkohol. Večer vylezl oknem, protože vedoucí hlídali dveře, a došel pro lahváče. Pak to kolovalo. (opakovaně) Vedoucí to neuměli řešit.

Hodnocení:

- někdy neumíme situaci řešit. Jsou případy, kdy je v zájmu zachování chodu chaloupky vhodné někoho poslat domů.
- Má to ale pár háčeků. Kluci by třeba rádi, aby někdo odjel. Jenže my víme, že takhle to s ním je celý rok. Chceme ho naučit něco nového. Proto chceme aby zůstal. Může být komplikované přesvědčit o tom kluky, aby to přijali. Můžeme poukázat na to, že cokoliv se v kolektivu děje, je záležitostí celého kolektivu, ne jednotlivce. Můžeme se naučit se s tím vyrovnat, a na hned všechny, co se nám nelíbí posílat pryč a tvářit se, jako by nebyli.
- Jedna z nejlepších vět, co jsem na psychologii slyšel: „Děti jsou symptomy rodičů.“ Ostatní by měli pochopit, že tohle je to, co ho rodiče naučili, že to je pro něj způsob, jak se vyrovnat s tím, co zažívá doma.
- Jindy kluci chtějí aby zůstal, ale my chceme, aby odjel, protože víme, že toto nezvládneme, že nám rozvrátí chaloupku apod. Když ho ale pošleme pryč, může dost zatuhnout atmosféra. Důležité je, aby kluci jasně slyšeli proč někdo odjíždí. Aby pochopili, že to není primárně trest. Je to následek toho, že se s takovýmto chováním/ situací nedokážeme vyrovnat, aniž bychom ohrozili chod chaloupky. Neposílat dotyčného pryč ve vzteku, ale i k němu být vlídný, když odjíždí. (A teď mě napadá, napsat mu dopis za chaloupku.)

IX Honza Leg.

Noční „bojovka“ za trest: dojd'ete tam a tam, budeme tam čekat. Nikde nikdo. Tak a teď se vraťte. (připomínám, že jsme se dohodli neřešit vhodnost takového postihu, protože už jsme to probírali dříve).

Rozdělili se na dvě skupiny, někdo říkal, že dál nejde, že přespí na místě. Nakonec se všichni vrátili.

Hodnocení:

- dřív bylo běžné, že se za chaloupku vysadily děcka někde pryč, ať si najdou cestu zpátky. (třeba 40 km, někde na kopec u hranic – běžně. Dnes? Samotné někde takhle naslepo těžko – to už se nevidí. Taky asi kvůli legislativě apod. Ale ono to asi taky není úplně bezpečné.
- Na druhou stranu: Velká skupina + znají cestu + věk.

Diskuze o trestech (jako řešení krize)

- Na chaloupkách nepoužíváme represivní systém (tresty), ale systém preventivní (asistence – být s,... usměrňovat chování za využití našeho vztahu). Přesto někdy tresty používáme.
- Například je blbost dělat 10 kliků za sprosté slovo jako alternativu dobrého chování. Proto by ani nikdo z vedení neměl říct sprosté slovo s tím, že si pak dá 10. Trest není alternativa, která ospravedlní špatné chování. S chováním nesouhlasíme, a trest je jen pro uvědomění si toho.
 - Jinak se to zvrhne, a je to k ničemu, protože to nenaučí děcka chovat se jinak.
- Někdy už nevíme, co s dotyčným. Napadají nás pak různá zvěrstva jako přivázat si ho na provázek a nutit ho běhat po schodech. Je to blbost. Lepší je popovídání. A opakované. Snažit se společně najít řešení.
 - Pokud s trestem, který vymyslí vedoucí nesouhlasíme, měli bychom říct, že to nepovažujeme za vhodné.
 - Někdy nás někdo vytočí takovým způsobem, že nedokážeme jednat racionálně. Tehdy je lepší netrestat se zpěněnou krví. Jako dobrá alternativa se jeví požádat někoho jiného, aby se ujal nápravy. V případě, že jsme vytočení všichni, je dobré, říct dotyčnému, že trest přijde, jen ne teď kvůli našim emocím. Ohlásit ale kdy se to dozví – např. večer – a také to dodržet.
- Zejména u malých dětí, nebo u dětí s hyperaktivní poruchou je důležité aby trest následoval hned po nevhodném chování, jinak si ho dítě se svým proviněním nespojí, a trest nechápe. Nechápe, proč mu ubližujeme, a výrazně to poškozuje náš vztah.
- Zjistili jsme, že víc vedoucích dá trest „půjdeme si zaběhat“ a místo toho si s dětmi povídá. Je to účinná metoda. Někdy se ovšem může stát, že dítě potom zlobí, aby si mohlo jít „zabě-popovídat“. Ukazuje to, že je málo prostoru, aby si s námi dítě popovídalo o samotě. Tohle pro něj může být schůdná cesta ze dvou důvodů:
 - 1. přes množství aktivit nezbývá čas na povídání, což není dobře.
 - 2. Dítě by nás stejně neoslovilo „pojď si popovídat“ - je proto na nás, abychom tomu nějak uzpůsobili situaci, kdy jsme sami, třeba i způsobem, že někdo vezme dítě stranou a zeptá se ho, jak vnímá chaloupku, program, co se mu líbí co ne, jak vnímá kamarády, co

se tu děje... přejít se dá k čemukoliv.

Tak, tohle byla výživná pasáž. Protáhněte se – čeká nás hodně důležitý úsek, kterým se přiblížíme až k samému konci tohoto povídání. Bude o šikaně. Teď si ale udělejte si přestávku, vyběhněte ven, nebo třeba udělejte pár shybů. Pročistěte si trochu hlavu a tělo :-)

Šikana

Vynechám takové ty běžné věci, které znáte z preventivních programů, kterých je dnes na školách spousta. Budu se věnovat spíš tomu, co není moc v povědomí.

Šikanovatel (má více podob, ale uvádím vzestupně ty nejčastější – paradoxně se o nich mluví spíše méně než více, obzvláště o bodu 1).

- 4) Někdo, kdo machruje před sebou i ostatními, nebo někdo, koho primárně baví ovládat druhé
- 3) Dítě, které doma běžně fyzicky trestají. Učí ho tak jedné jediné věci: Právo silnějšího.
- 2) (Jedináček), nebo lépe **Rozmazlené dítě**, kterému rodiče všechno dají hned, jak si to dítě vymyslí. Takové dítě je zvyklé věci si brát. Vezme si vaše pravítko nebo svačinu, protože se mu líbí, potřebuje je. Když řeknete: to je krádež, vrať mi to pravítko, odpoví: není, já ti to vrátím, až to nebudu potřebovat. Je to čirý egoismus, který nebere v potaz vás ani vaše pocity, protože ho to rodiče nenaučili. Není v tom záměr ubližovat.
- 1) Kolektiv, my všichni. Ano. Někdo si uprdne a zasmějeme se. O nic by nešlo... Večer mu někdo řekne smrad'och, všichni se baví. Nemyslíme to zle. Ale tahle nálepka mu už zůstane. zítra i za rok.

Vypadá to nevinně, ale u šikany je vždy podstatná jedna jediná věc. Jak se dotyčný cítí? Jak byste se cítili, kdyby vám někdo roky říkal *smrad'och*? Nebo, kdybyste byli *nemehlo*? *Čuňas*? Tahle forma šikany je zdaleka nejhorší, protože je plíživá, takže si ji nemusíte uvědomit, když přijde. Je to hodně dlouhodobá, nebo trvalá záležitost. A je zdaleka nejčastější.

Úžasný byl ten moment, když Žanek na setkání řekl, že si uvědomuje, že takhle to je i u nich v komunitě salesiánů. Já sám téměř neznám kolektiv, kde by se tento jev nevyskytoval. Na chaloupce ve Sloupu – došlo mi to až po ní. U nás v Taekwon-do oddílu – dokonce 2x – u prvního případu mi trvalo roky si to uvědomit. U druhého to bylo už lepší :-)

Na gymplu...všude.

Přemýšlejte o tom.

A teď co se s tím dá dělat, pokud rozpoznáte tuto poslední variantu?

- Můžete se ve chvíli, kdy se mu opět smějí zasmát i sami sobě, ze stejného důvodu – popřípadě doplnit kratičkým příběhem. Teď se zase všichni smějí vám. Chce to odvalu. Výsledek za to ale stojí. Už se nesmějete konkrétnímu člověku, ale spíše typu situace. Rozejdete se a je to OK. Tímto krokem byste měli nejspíš začít.
- Nechci lhát: Má to jedno úskalí. Může se stát, že šikanovani jsou od této chvíle ne jeden, ale dva. V běžném kolektivu by se to ale stát nemělo.

Pokud má pozici oběti dotyčný už delší dobu, může to vyžádat více energie. Můžete říci:

- Prosím tě, proč o tom pořád mluvíš? Ty sis nikdy neuprdl? Nebo jsi nějaký fetišista přes prdy? Nech to plavat.
- Počkej. Já chápu, že je to sranda, ale zkus se na chvíli přestat smát a představit si, že si tuhle srandu děláme z tebe. Je to sranda? (odpoví ano). Dobře, je. Ale co podruhé, za týden, za rok? Přemýšlej, jak by ti bylo. Myslím, že se k tomu už nemusíme vracet.

V boji s šikanou vždy potřebujete odvahu, ale pokud ji seberete, pravděpodobně se to vyplatí. Kromě toho si vás budou ostatní více vážit a důvěřovat vám.

Oběť

Mimochodem, pokud jste v tomto případě obětí, můžete použít stejné techniky, ale je lepší nejprve zajít za někým z daného kolektivu, ke komu máte nejbližší, nebo kdo vypadá jako rozumný člověk, a mezi čtyřma očima si to vyříkat. Před otevřenou konfrontací je lépe zajistit si podporu.

- Nicméně oběť často není ochotna sama něco měnit, nebo vyjádřit své pocity, protože se bojí, že by se ještě více ztrapnila nebo znemožnila před kolektivem, a ocitla se ještě více na okraji.

Obětí je to nejčastěji člověk, který je trochu jiný – nebo jen udělá něco neobvyklého. A nebo je to někdo, kdo se necítí být členem kolektivu – obdobně jako v případě stýskání po rodičích vyhledává takový člověk samotu, nebo na něm poznáte z ničeho nic přicházející chvilky skleslosti.

A ještě poslední věc. Obětí se často stává nově příchozí do třídy, popřípadě ti, co ve třídě jsou domácí. Jde o takzvaný *boj o holky*, nebo *boj o kluky*. Ale to znáte. Pokud ne na vlastní kůži, tak minimálně z amerických seriálů.

Konec šikany!

Co jsme nestihli:

1. **Vedoucí zkolabuje**, nebo o něj jinak přijdete, je na jednotce intenzivní péče, apod. Pro tuto situaci byste měli mít dohodnutý plán B. Měli byste vědět, kde jsou peníze, doklady, přihlášky a další papíry. Co je potřeba ještě zaplatit, jaké je číslo na správce. Cokoliv. Pokud vám to sám neřekne, požádejte ho o to.
2. **Krádeže** – většinou stačí uspořádat uklizení baráku. Pokud nepomůže, logicky následuje rozhovor,
3. **Požár** – Měli byste vždy vědět, kolik dětí je na chaloupce, a kde jsou.
4. **Občanská válka**...no, ta snad bezprostředně nehrozí.

Přichází shrnutí toho, čemu jsme se nevěnovali. Teď si ale zase dejte pauzu a zamyslete se, koho šikanujete. A nad tím, jak tyto informace využijete na chaloupce. Mezitím se můžete projít k místu, kde máte schovanou čokoládu. Nebo papriku. Takovou tu sladkou.

Stručné shrnutí v bodech:

určeno zejména k rychlé rekapitulaci pro ty, co byli na setkání, nebo četli výše uvedený text.

Vývoj krize (co dělat): Zrání (důkladná příprava, sledování pastí jako jsou chyby v úsudku,...) – Průběh (Dobrá komunikace) – Poučení + závěry (Jak se na krizi dívá vedení? Jak to zreflektujeme s klukama? Jaké budou závěry?)

Krize vztahové x situační

A) Situační krize:

Prevence:

- znát terén
- připravit se na nástrahy prostředí (náhradní spacák, celta,...)
- určit někoho, kdo se trvale stará o lékárnu (+ více lidí hlídat alergie)
- mít prostředky – nějaké peníze v záloze, i když nejsou chaloupkové a nepočítáme s tím, že je použijeme
- mít zajištěné auto, kolo, ... je těžké navigovat sanitku do lesa nebo skal
- mobilní telefony – s sebou + některé se vybíjí, některé zkolabují, mít čísla
- být odpočatý – a připraven někoho nést, nebo někam běžet
- mít plán B, obzvlášť, když je zřejmé, že reálně existuje možnost, že to nevyjde
- mějme plán B pro případ, že přijdeme o vedoucího
- mějme přehled o počtu dětí a jejich pohybu

Pasti:

- nejsme ochotni vzdát se připraveného programu, přestože okolnosti hovoří proti němu
- málo komunikujeme
 - věci pouze předpokládáme
 - neříkáme o svých pochybnostech ostatním
- zejména děti neznají své hranice – hlídejme je (asistence)
- skupina se rozdělí – často vlivem drobné neshody
- 1 člověk chce vést program, ale vždy než se mu podaří zklidnit jednoho, už zase odběhne druhý – na tyto věci má být po ruce druhý asík, aby se 1. mohl věnovat programu

Řešení:

- zvýšení úsilí
- pomoc od neznámých lidí (máme děti na táboře + situaci + potřebujeme = dostáváme)
- volat 150 – 155 – 158 (jsou to lidi jako my, nebojme se jich)

B) Vztahové krize:

Prevence:

- využívat preventivní systém dona Boska (asistence namísto trestu) – viz. některá z Libečkových přednášek
- naslouchat dětem, povídat si s nimi mezi čtyřma očima

- umožnit dětem večer mluvit s rodiči
- oblíbená věc, jako připomínka domova
- Lovec dobra
- ovzduší celé akce a vztahy mezi kluky mohou být maximálně tak dobré, jak dobré jsou vztahy mezi vedením
- ...další prevence vyplývá z pastí:

Pasti:

- všímáme si jen dětí, které jsou ve středu pozornosti – zaměřit se na ty, na které si běžně nevzpomeneme
- nenajdeme si čas mluvit o dětech
- neposloucháme, co nám děti říkají
- děláme si z někoho srandu a nekoukáme jeho očima
- neznáme lidi, se kterými jedeme na akci, která je kromě všeho toho dobrého také náročná
- někdy je pro děti důležité porušit nějaký zákaz, zejména prostorový – fyzickým bráněním (pronásledováním) situaci často jen zhoršíme
- chceme někoho poslat domů a kluci nechtějí, nebo naopak, kluci dotyčného na chaloupce nechtějí a my ano – (diskuze a závěry k tématu viz. hodnocení Martinova příspěvku, str. 5)
- ponižující trest
- trest, který není brán jako důsledek chování, např. vlivem časové prodlevy
- šikanujeme někoho, aniž bychom to tušili

Řešení:

- Rozhovor
- Netrestáme jako alternativu, ale pro zapamatování, popřípadě použijeme trest důsledkem (zašpiníš – vyčistíš; rozbiješ – pomůžeš při opravě;...)
- Pošleme ho domů
- Děti jsou symptomy rodičů – toto je chování, které je rodiče naučili. Ukažme jasně, že toto nebereme. A také to, co naopak přijímáme, nebo považujeme za dobré.
- Navrhujeme vžít se do situace druhého
- Hledejme hlubší příčiny.
- Buďme čitelní podle hesla Ano ano, Ne ne.
- Odpouštějme